

צילום: מגד גוזני

רחלי אדרי
מנכ"לית התנועה
לחופש המידע

אלעד מן
היועץ המשפטי
של עמותת הצלחה

שחר בן מאיר
עורך דין

ספרו לנו עוד

מתבטאת גם בהגשת תביעות צרכניות ועתירות לבג"ץ, ואת זה עמותת הצלחה עושה באופן קבוע. כך למשל, עתי-רה שהגישה לבג"ץ לקביעת קריטריונים להעמדת שוטרים לדין משמעתי או פלילי במח"ש הסתיימה בהודעת הפרק-ליטות על ניסוח הנחיות.

מי שמרבה בהגשת עתירות לבג"ץ המכוונות להתנה-לות נבחרי ציבור - ובראשם ראש הממשלה נתניהו - הוא עורך דין שחר בן מאיר שמתמחה בהגשת תביעות ייצו-גיות. בעוד שבהגשת ייצוגיות יש גם פוטנציאל ממשי לש-כר טרחה, במקרה של העתירות והבקשות השיקול הכלכלי אינו קיים; במקרה הטוב יוחזרו הוצאות מינמי-ליות. כך למשל, בן מאיר הגיש ב-2017 עתירה לבג"ץ נגד המשך העסקתו של עו"ד יצחק מולכו כיועץ מדיני של ראש הממשלה, וכמה ימים לפני המועד לתשובת המדינה מולכו הודיע שהוא מתפטר. בן מאיר גם הגיש בקשות חו-פש מידע רבות, ובהן הבקשה לקבל את מועדי הפגישות של ראש הממשלה ובעל השליטה בבנק שאול אלוביץ' ואת עלויות נסיעות ראש הממשלה לחו"ל.

אחת ההצלחות של בקשות חופש המידע היתה חשיפת הוצאות נסיעות נתניהו לחו"ל ב-2015, שהסתכמו בכ-8 מיליון שקל. את המידע קיבל בן מאיר לאחר שהגיש עתי-רה לבית המשפט שבה כתב כי "הביקור של ראש הממשלה (ורעייתו) לא נערך על חשבונם הפרטי, אלא על חשבון העותר (כחלקו היחסי בתשלומי המסים), ושאר משלמי המסים במדינת ישראל. במדינה מתוקנת, ראוי היה כי משרדי הממשלה יציגו לציבור באופן שקוף וגלוי (למעט משיקולי סודיות שאינם רלוונטיים כאן) את ההוצאות של משרדי הממשלה לרבות הוצאות בדבר עלות הנסיעות של נבחרי ציבור לחו"ל".

אפרת נוימן

לכל אורח במדינת ישראל יש זכות לקבל מידע מרשות ציבורית. בשנים האחרונות נהפך חוק חופש המידע לכלי מרכזי להפיכת הרשויות הציבוריות לשקופות יותר. הכלי הזה אינו מושלם. לא תמיד מתקבל כל המידע ולעתים נדרשת התערבות של בתי המשפט (לאחר סירוב למתן המידע) - אבל גם במידע שמתקבל וגם בהתעקשות מול המערכת יש ערך גדול להגברת השקיפות. המידע שמתק-בל משתרע על פני תחומים ומשרדים שונים, החל מיומני פגישות של שרים, הוצאות בתי ראש הממשלה וניגודי עניינים של בכירים במגזר הציבורי, וכלה בנתוני האימוץ של ילדים מישאל ובחור"ל ואפילו בשמות הרבנים שעמם נפגש הרמטכ"ל מאז שנכנס לתפקידו.

בין המובילים שבמשגרי בקשות חופש המידע נמצאים התנועה לחופש המידע ועמותת הצלחה, עם עשרות בק-שות בשנה. לזכותה של התנועה לחופש המידע, שמנהלת כיום רחלי אדרי, אפשר לזקוף את בקשת המידע והעתי-רות המשפטיות הנוגעות להוצאות מעון ראש הממשלה, שחשפו התנהלות לא סבירה של דיירי הבית ושומרי הסף, וכן מידע שהתקבל אודות הנכסים של דואר ישראל שנמ-צא לפני הליך הפרטה, נתונים ממשרד הבריאות וקופות החולים על השימוש הגובר של ישראלים בתרופות אופיאטיות ומשככי כאבים, וציוני מבחני הבגרות בפילוח בית ספרי (ולא רק אוריי) על פי מקצוע ומספר יחידות.

גם היועץ המשפטי של עמותת הצלחה, אלעד מן, מרבה בבקשות שחשפו בשנים האחרונות שלל נתונים חשובים עם ערך לציבור. בהם יומנים של שרים, טיסות של בכירים, נתוני תפיסות וחילוטין אצל חשודים על פני תקופה של עשור, והרשימות המלאות של ניגודי העניינים של שופטים, לרבות שופטי העליון.

"נבדוד" למערכות השלטון והפעילות למען הציבור